

Neuroonkologie jako perspektivní oblast medicíny

Brain Awareness Week je celosvětová iniciativa zaměřená na zvýšení povědomí veřejnosti o významu mozku a neurověd. Byla založena v roce 1995 organizací Dana Alliance for Brain Initiatives a koordinuje ji Dana Foundation, soukromá filantropická organizace se sídlem v New Yorku, která se zasazuje o rozvoj neurověd podporou multidisciplinární spolupráce v oblastech, jako jsou neurovědy a etika, právo, politika, humanitní vědy a umění. V České republice tradici Týdne mozku inicioval a založil uznávaný neurovědec, prof. Josef Syka, v roce 1998. Tato událost se koná každoročně v první polovině března a je pořádána Akademií věd České republiky. V týdnu 11.–17. 3. 2024 proběhl již 25. ročník, opět s několika přednáškami a tematickými videi týkajícími se mozkových nádorů, prezentovanými nejen ve spolupráci s Národním ústavem pro výzkum rakoviny.

Neuroonkologie je specializované multidisciplinární odvětví medicíny zahrnující neurochirurgii, klinickou a radiační onkologii, neurologii, neuropatologii, neuroradiologii a nukleární medicínu a další obory jako je např. logopedie, klinická psychologie nebo paliativní péče. I přestože u nás ani ve většině

zahraničních zemí neexistuje žádný akreditovaný specializační nástavbový obor. Řada odborníků z výše uvedených disciplín, kteří se zabývají nádory mozku, se právem nazývá neuroonkology. V porovnání s jinými specializovanými oblastmi onkologie se však jedná o velmi malý, až okrajový obor, s pouze limitovanými možnostmi léčby a velmi špatnou prognózou většiny pacientů diagnostikovaných s nádorem v oblasti centrální nervové soustavy. Zatímco jsme svědky větších či menších průlomů a registrací nových léků či zavádění nových postupů u většiny nádorů dospělých, v neuroonkologii byla většina studií za posledních 20 let negativních, nebo nebyly výsledky dostatečně přesvědčivé, aby se staly jednoznačně uznávaným standardem léčby s plošnou úhradou (příkladem je terapie pomocí systému Optune u glioblastomů).

V poslední době však zaznamenáváme určitou naději s pozitivními výsledky studií hodnotících účinek dabrafenibu a trametinibu u pacientů s V600 BRAF mutovanými gliomy, nebo účinek IDH inhibitoru vorasidenibu u IDH mutovaných gliomů. Také v případě léčby mozkových metastáz pozorujeme individualizaci jak pa-

liativní radioterapie, tak systémové léčby a dříve tušený nihilismus spojený s diagnózou mozkových metastáz tak již není na místě. Posílení zájmu mladých lékařů o obor neuroonkologie může být podporováno nejen Týdnem mozku, ale také každoročním neuroonkologickým sympoziem, které se koná v rámci Brněnských onkologických dnů (tzv. GlioMeeting) a v rámci PragueONCO. V příštím roce ve dnech 16.–19. 10. 2025 pak bude Česká republika poprvé hostit výroční konferenci Evropské neuroonkologické společnosti (EANO 2025, Prague) ve spolupráci s Neuroonkologickou sekcí České onkologické společnosti. Příležitost k posílení internacionalizace také poskytne mezinárodní kolokvium Current challenges in neurooncology: meet the Young Neuro-Oncologist experts, které se bude letos konat koncem června v Brně.

Je tedy možné důvodně očekávat, že i v neuroonkologii pravděpodobně budeme v brzké době svědky nových diagnosticko-terapeutických postupů s úspěchem pro naše pacienty. Buďte také u toho.

*doc. MUDr. Tomáš Kazda, Ph.D.
Masarykův onkologický ústav, Brno*